

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2020 г. в област Търговище са регистрирани 799 родени деца, като от тях 793 (**99.2%**) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява със 109 деца, или с 12.1%.

Коефициентът на обща раждаемост¹ в област Търговище през 2020 г. е 7.2‰, а през предходната 2019 г. той е бил 8.1‰.

Броят на живородените момчета (402) е с 11 повече от този на живородените момичета (391), или на 1 000 родени момичета се падат 1 028 момчета.

В градовете и селата живородените са съответно 428 и 365 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете и селата е 7.2‰. През 2019 г. тези коефициенти са били съответно 7.5 и 8.8‰.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2020 г. средният брой живородени деца от една жена в област Търговище е 1.41.** За сравнение, през 2001 г. той е бил 1.41 деца, а през 2019 г. - 1.61 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете е **26.4 години.**

През 2020 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Търговище е 363, или 45.8% от всички живородени. Относителният дял на извънбрачните раждания е по-висок в селата (63.8%) отколкото в градовете (46.0%).

Смъртност

Броят на умрелите през 2020 г. в област Търговище е 2 181 души, а коефициентът на обща смъртност³ - 19.7‰. Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава с 293 случая, или с 15.5%.

Смъртността сред мъжете (20.9‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (18.6‰). През 2020 г. на 1 000 жени умират 1 069 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (22.7‰) отколкото в градовете (17.2‰).

През 2020 г. в областта са починали 3 деца на възраст до една година. Коефициентът на детска смъртност⁴ е 3.8‰, като през 2019 г. той е 6.7‰, а през 2001 г. – 14.9‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

³ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

⁴ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

Бракове и разводи

Регистрираните юридически бракове през 2020 г. в област Търговище са 353 - със 179 по-малко спрямо предходната година. От всички регистрирани бракове 51.8% (183) са сред населението в селата, докато в градовете са сключени 170 брака. Коефициентът на брачност е 3.2‰.

Броят на разводите през 2020 г. е 110 и е с 51 по-малко от този през 2019 година. От всички прекратени бракове 60.0% се отнасят за населението в градовете.

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2020 г. в преселванията между населените места в област Търговище са участвали 1 243 лица.

От преселващите се в страната 2 126 са избрали област Търговище за свое ново местоживееие. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област Търговище са Варна – 7.1%, София (столица) – 6.8% и Велико Търново – 4.2%.

През 2020 г. 96 души са променили своя настоящ адрес от област Търговище в чужбина, а 746 лица са променили своето обичайно местоживееие от чужбина в област Търговище.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. **През 2020 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област Търговище е намаляло с 1 388 души.**

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст, е минус 12.5‰**. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 10.0‰, а в селата - минус 15.5‰, или намалението на населението в областта в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

През 2020 г. всички общини в област Търговище имат отрицателен естествен прираст. Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичният прираст, който е положителен - 501 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационната система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Национална агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.